

20.12.2011

Jakelun mukaan

Joukkoliikenteen valtakunnallisen palvelutason määrittely

Liikenne- ja viestintäministeriön toimivalta ja valtakunnallisen liikenteen määritelmä

Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa joukkoliikennelain (869/2009) 4 §:n mukaan joukkoliikenteen valtakunnallisen palvelutason Suomessa vuosille 2012-2015.

Valtakunnallisella liikenteellä tarkoitetaan tässä yhteydessä muuta kuin alueellista, seudullista ja paikallista joukkoliikennettä. Palvelutasomäärittely kattaa lentoliikenteen, pääosan linja-autolla harjoitettavasta pikavuoroliikenteestä sekä rautatieliikenteen. Määriteltävä palvelutaso koskee liikennemuotojen yhteenlaskettua kokonaistarjontaa.

Joukkoliikenteen valtakunnallisen palvelutason määrittely luo ensisijaisesti liikenteellisiin näkökohtiin perustuvan liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen joukkoliikenteen kehittämistavoitteista. Palvelutason määrittely ei luo subjektiivista oikeutta joukkoliikennepalvelujen saamiseen. Palvelutasoa määriteltäessä otetaan kantaa siihen, kuinka hyväksi joukkoliikenteen palvelutaso halutaan. Viranomaiset käyttävät määrittelyä omien toimien ohjenuorana. Päätökset yhteiskunnan resurssien kohdentamisesta joukkoliikenteeseen ja sen kehittämiseen tehdään valtion osalta erikseen kehys- ja talousarviovalmistelun yhteydessä hallitusohjelma, liikennepoliittiset linjaukset ja valtiontalouden tila huomioon ottaen.

Päätöksen valmistelu

Vahvistettava palvelutaso perustuu kahteen liikenne- ja viestintäministeriön julkaisemaan selvitykseen (Kaukoliikenteen palvelutason nykytila ja kehittämistarpeet, Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 21/2011 ja Kaukoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso Suomessa, Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 30/2011). Selvityksissä tarkasteltiin juna-, bussi- ja lentoliikenteen nykytilan tarjontaa ja asiakastarpeita sekä matkustuspotentiaalia yli 50 000 asukkaan kaupunkiseutujen välillä. Selvitystöiden ohjausryhmässä on ollut liikenne- ja viestintäministeriön lisäksi maakuntaliitosten, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, valtiovarainministeriön sekä Liikenneviraston edustus.

Valtakunnallisen palvelutason nykytilaselvitystä varten järjestettiin sidosryhmäkysely ajalla 27.12.2010 - 14.1.2011. Kysely lähetettiin maakunta-

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16 (kirjamo)
Helsinki

Postiosoite
PL 31

00023 Valtioneuvosto

Puhelin
(09) 160 02

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi

kirjaamo@lvm.fi

liittojen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja suurimpien kaupunkien joukkoliikenneasiantuntijoille, Matkailun edistämiskeskukselle ja matkailualan suurimmille kansallisille organisaatioille, kauppakamareille, työ- ja elinkeinoministeriölle, suurimmille opiskelijajärjestöille, liikennealan yrityksille ja yrittäjäjärjestöille.

Liikenne- ja viestintäministeriö on järjestänyt selvitystöiden yhteydessä kolme seminaaria (17.2.2011, 4.5.2011 ja 14.9.2011), joissa sidosryhmien edustajilla sekä lisäksi tutkimusalojen edustajilla oli mahdollisuus kommentoida valmisteilla olevaa palvelutason selvitystyötä.

Joukkoliikennelaista annetun hallituksen esityksen (110/2009) mukaan palvelutason määrittelyssä on otettava huomioon eri väestöryhmien, varsinkin lasten, nuorten, miesten, naisten, vanhusten ja vammaisten tarpeet. Valmisteluvaiheessa liikenne- ja viestintäministeriö pyysi asiasta 21.10. – 8.11.2011 välisenä aikana kannanottoja ja näkemyksiä edellä mainittuja tahoja edustavilta asiamiehiltä ja valtuutetuilta.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi päätöksen ollessa luonnosvaiheessa 25.11. – 9.12.2011 lausuntoa yhteensä 81 taholta, muun muassa maakuntien liitoilta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, toimivaltaisilta kunnallisilta viranomaisilta sekä liikenteenharjoittajilta. Lausuntoja saatiin määrääjässä 44 kappaletta. Saatujen lausuntojen perusteella täsmennettiin palvelutason laadullisia tekijöitä esteettömyyden osalta, muutamien yhteyksien sijoittumista palvelutasoluokkiin (esim. Helsinki-Salo), palvelutasomääritelmää maakuntayhteyksistä kansainvälisille lennoille sekä Pietarin yhteyksien liityntäyhteyksistä.

Päätöstä valmisteltaessa on hyödynnetty liikennepoliittisen selonteon valmisteluvaiheessa kansalaisilta ja sidosryhmiltä saatuja joukkoliikenteen kehittämistarpeita koskevia näkemyksiä.

Samaan aikaan valtakunnallisen palvelutason määrittelyn kanssa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kunnalliset toimivaltaiset viranomaiset määrittelevät oman toimivalta-alueensa liikenteen palvelutason.

Päätös

Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa tällä päätöksellä joukkoliikennelain (869/2009) 4 §:ssä tarkoitetun joukkoliikenteen valtakunnallisen palvelutason Suomessa vuosille 2012-2015 liitetaulukoiden 1 ja 2 mukaisesti.

Perustelut

Valtakunnallisen liikenteen rajauksena käytetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimivalta-alueiden rajat ylittäviä matkoja, joiden pituus on vähintään 100 km yhteen suuntaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sisäisten yhteyksien palvelutason määrittävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Tästä johtuen valtakunnallisessa palvelutason määrittelyssä ei määritellä liityntäliikenteen palvelutasoa. Rajauksesta johtuen valtakunnallisessa palvelutasomäärittelyssä ei lähtökohtaisesti otata kantaa alle 50 000 asukkaan kaupunkiseutujen eikä matkailukeskusten joukkoliikenneyhteyksiin, jotka käytännössä nojautuvat joko

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16 (kirjaamo)
Helsinki

Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Puhelin
(09) 160 02

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

suoraan tai liityntäyhteyksien avulla valtakunnallisiin runkoyhteyksiin. Poikkeuksena ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimivalta-rajat ylittävät päivittäiset matkat, joilla on yli 500 pendelöijää.

Joukkoliikennelain 3 §:n mukaan lain tavoitteena on joukkoliikenteen kehittäminen siten, että ihmisten käytettävissä on välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut koko maassa. Tavoitteena on lisäksi, että runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä palvelutaso on niin korkea, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa. Runsaasväkisillä kaupunkiseuduilla tarkoitetaan yli 50 000 henkilön alueita, joissa työssäkäynnin osuus keskuskaupunkiin on enemmän kuin kymmenen prosenttia. Näitä seutuja on Suomessa 24.

Näistä seutukunnista Porvoo on jätetty tarkastelun ulkopuolelle, koska se sijaitsee vain 52 kilometrin päässä Helsingistä ja on osa Helsingin työssäkäyntialuetta. Myös Helsingin ja Lahden ja Helsingin ja Hämeenlinnan väliset yhteydet on jätetty tarkastelun ulkopuolelle, koska Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on määritellyt kyseisten yhteysvälien palvelutason oman toimivalta-alueensa palvelutasomäärittelyssä.

Kaukoliikenteen osalta suurten kaupunkiseutujen välisessä liikenteessä on parhaat mahdollisuudet nostaa joukkoliikenteen kulkutapaosuutta ja vähentää liikenteen ympäristöhaittoja.

Riittäväällä palvelutasolla pyritään turvaamaan kansalaisten tasa-arvoiset toimintaedellytykset, lisäämään hyvinvointia ja ehkäisemään syrjäytymistä. Palveluilla tyydytetään kansalaisten liikkumistarpeita, joita ovat päivittäiset työhön ja opiskeluun liittyvät matkat, viikonlopun vierailumatkat esimerkiksi opiskelijan koti- ja opiskelupaikkakunnan välillä, vapaa-ajanmatkat sekä yhteydet kansainväliseen liikenneverkkoon.

Valtakunnallinen palvelutaso on jaettu viiteen luokkaan. Yhteysvälien ryhmittely perustuu selvitettyyn joukkoliikenteen matkustuspotentiaaliin tarkasteltujen runsasväkisten kaupunkiseutujen väleillä. Palvelutasokriteerit on valittu selvitysten yhteydessä toteutettujen tarkastelujen perusteella ja asiakasryhmien erityistarpeet huomioon ottaen. Palvelutasoille on asetettu vuorotarjontaan ja matka- ja liikennöintiaikaan sekä palvelun laadullisia tekijöitä, kuten esteettömyyttä, turvallisuutta, matkaketjun toimivuutta, täsmällisyyttä, matkustajainformaatiota, lippujärjestelmää, kalustoa ja oheispalveluita koskevia kriteerejä.

Perustason palveluilla tyydytetään kansalaisten välttämättömät liikkumistarpeet, joita ovat päivittäiset työhön ja opiskeluun liittyvät matkat.

Toimivalla tasolla tarjotaan vaihtoehto henkilöauton käytölle ja liikkumismahdollisuus autottomille.

Kysyntää vahvistava taso tarjoaa toimivan ja käyttökelpoisen vaihtoehdon henkilöauton käytölle. Tavoitteena on saada uusia joukkoliikennematkustajia.

Kysyntää lisäävä tasolla joukkoliikenne on kilpailukykyinen vaihtoehto henkilöauton käytölle. Tavoitteena on lisätä joukkoliikenteen kulkutapaosuutta.

Huipputasolla joukkoliikenne on ylivoimainen vaihtoehto henkilöautolle. Tavoitteena on lisätä merkittävästi joukkoliikenteen kulkutapaosuutta.

Valtakunnallisen palvelutasomäärittelyn kattamien kaupunkien sijoittuminen eri palvelutasoluokkiin on kuvattu alla olevassa taulukossa.

	Helsinki	Tampere	Turku	Oulu	Jyväskylä	Kuopio	Lahti
Tampere							
Turku							
Oulu							
Jyväskylä							
Kuopio							
Lahti	(ELY määrittää)						
Pori							
Seinäjohti							
Joensuu							
Kouvola							
Hämeenlinna	(ELY määrittää)	<100 km					(ELY määrittää)
Vaasa							
Lappeenranta*)							
Kotka							
Mikkeli**)							
Rauma			(ELY määrittää)				
Salu			(ELY määrittää)				
Rovaniemi							
Kemi-Tornio							
Kajaani							
Kokkola							
Iisalmi						(ELY määrittää)	

*) Lisäksi Lappeenranta – Kotka ja Lappeenranta – Mikkeli kuuluvat kysyntää vahvistavalle tasolle

**) Lisäksi Mikkeli – Kotka/Kouvola kuuluu kysyntää vahvistavalle tasolle

	Huipputaso
	Kysyntää lisäävä taso
	Kysyntää vahvistava taso
	Toimiva taso

Näille palvelutasoluokille on määritelty kriteerit, jotka on esitetty liitteenä olevissa taulukoissa 1–2. Lisäksi kaikista maakuntakeskuksista tulisi olla yhteydet kansainvälisille lennoille siten, että matkat tärkeimpiin Euroopan kohteisiin voidaan tehdä ilman yöpymistä. Itä-Suomen maakunnista tulisi olla yhteydet Pietariin siten, että matka voidaan tehdä ilman yöpymistä.

Palvelutason toteutumisen seuranta

Liikenne- ja viestintäministeriö seuraa valtakunnallisen palvelutason toteutumista. Palvelutason toteutumisen seuranta järjestetään yhteistyössä Liikenneviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kunnallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Seurannan yhteydessä on mahdollista havaita tarpeet palvelutason tarkistuksille etenkin niiden kaupunkiseutujen välillä, joiden liikennepalvelujen tavoitteita on määritelty sekä liikenne- ja viestintäministeriön että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tai kunnallisten toimivaltaisten viranomaisten palvelutasomäärittelyissä. Näiltä osin palvelutasomäärittelyjen yhteensovittamista eri viranomaisten kesken on vielä tarpeen kehittää.

Palvelutason vaikutusten seuranta

Liikenne- ja viestintäministeriö seuraa valtakunnallisen palvelutason vaikutuksia muun muassa seuraamalla henkilöliikennetutkimusten avulla joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kehittymistä valtakunnallisessa liikenteessä.

Sovelletut oikeusohjeet

Joukkoliikennelaki (869/2009) 3 §, 4 § ja 53 §
Hallintolaki (434/2003)
Hallintolainkäyttölaki (586/1996) 6 §

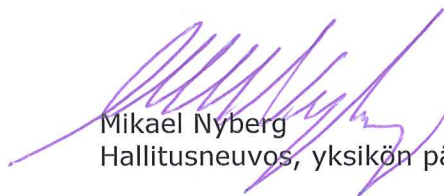
Muutoksenhaku

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusosoitus on liitteenä.

Lisätietoja antaa liikenne- ja viestintäministeriöstä neuvotteleva virkamies Piia Karjalainen, puh. 040 500 6410.

Merja Kyllönen
Liikenneministeri

Mikael Nyberg
Hallitusneuvos, yksikön päällikkö

Liitteet

Taulukko 1: Valtakunnallisen palvelutason määrälliset tekijät
Taulukko 2: Valtakunnallisen palvelutason laadulliset tekijät
Valitusosoitus

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16 (kirjamo)
Helsinki

Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Puhelin
(09) 160 02

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Jakelu

Virallinen lehti
Kirjaamo / LVM

Tiedoksi

Liikennevirasto
Trafi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Kunnalliset toimivaltaiset viranomaiset
Maakuntien liitot
Finavia

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16 (kirjaamo)
HelsinkiPostiosoite
PL 31
00023 ValtioneuvostoPuhelin
(09) 160 02www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Taulukko 1. Valtakunnallisen palvelutason määrälliset tekijät

Palvelutaso-luokka	Huipputaso	Kysyntää lisäävä taso	Kysyntää vahvistava taso	Toimiva taso	Perustaso
Tavoitteet	Lisätä merkittävästi joukkoliikenteen kulkutapaosuutta	Lisätä joukkoliikenteen kulkutapaosuutta	Saada uusia matkustajia joukkoliikenteeseen	Tarjota joukkoliikenne-vaihtoehto	Tyydyttää kansalaisten välttämättömät liikkumistarpeet
Yhteysvälit	Hki – Tampere, Turku, Oulu, Jyväskylä, Kuopio, Salo Tampere –Turku	Hki – Kotka, Kouvolaa, Mikkeli, Rovaniemi, Joensuu, Pori, Lappeenranta, Seinäjoki, Rauma Tampere – Lahti, Jyväskylä, Pori, Seinäjoki, Kouvola Oulu –Rovaniemi, Kemi-Tornio, Turku –Pori	Hki – Vaasa, Kaajaani, Kokkola, Kemi-Tornio; Kajaani–Oulu; Mikkeli–Kuopio; Mikkeli–Kotka/Kouvola; Kuopio–Joensuu; Oulu–Kuopio; Kajaani–Kuopio; Jyväskylä–Kuopio; Jyväskylä–Seinäjoki; Oulu–Jyväskylä; Lappeenranta–Kotka; Jyväskylä–Mikkeli; Lappeenranta–Mikkeli; Oulu–Tampere; Turku–Lahti; Turku–Jyväskylä; Tampere–Kuopio ja Kuopio–Lahti	Muut kuin luokissa huipputaso, kysyntää lisäävä taso tai kysyntää vahvistava taso mainitut, yli 50 000 asukkaan kaupunkiseutujen yhteydet suurille kaupunkiseuduille	Muut yhteysvälit, joilla on yli 500 pendelöijää
Määritelmä	Ylivoimainen vaihtoehto henkilöauton käytölle	Kilpailukykyinen vaihtoehto henkilöauton käytölle	Toimiva ja käyttökelpoinen vaihtoehto henkilöauton käytölle	Joukkoliikennevaihtoehto autottomille	Joukkoliikennevaihtoehto työ- ja opiskelumatkoihin
Matka-aika (runkomatka)	Joukkoliikenteen runkomatka on vastaavaa henkilöauto-matkaa nopeampi. Alle 3 tunnin yhteys vähintään aamulla ja iltapäivällä.	Joukkoliikenteen runkomatka on vastaavaa henkilöauto-matkaa nopeampi. Alle 3 tunnin yhteys Hki-väleillä vähintään aamulla ja iltapäivällä.	Joukkoliikenteen runkomatkan matka-aika on enintään 1,2 kertaa vastaavan henkilöauto-matkan matka-aika. Alle 3 tunnin yhteys Hki-väleillä vähintään aamulla ja iltapäivällä.	Joukkoliikenteen runkomatkan matka-aika on enintään 1,4 kertaa vastaavan henkilöauto-matkan matka-aika	Joukkoliikenteen runkomatkan matka-aika on enintään 1,4 kertaa vastaavan henkilöauto-matkan matka-aika
Liikennöinti-aika	varhaisaamusta myöhäisyöhön kaikkina päivinä	varhaisaamusta myöhäisiltaan kaikkina päivinä	aamulla, päivällä, iltapäivällä ja illalla kaikkina päivinä	aamulla ja iltapäivällä kaikkina päivinä	aamulla ja iltapäivällä arkisin ja iltapäivällä sunnuntaisin
Vuorotiheys/vuoromäärä	Tasaväli-aikataulut Vuorotiheys vähintään 30 min, Ruuhka-aikoina vähintään 15 minuuttia*)	Aikataulut tasavälein tai samoilla minuuteilla vuorotiheys pääsääntöisesti vähintään n. 60 min tai vähintään yli 50 vuoroa/vrk.	aamulla, päivällä, illalla vuorotiheys pääsääntöisesti vähintään n. 120 min tai vähintään yli 20 vuoroa/vrk ruuhka-aikoihin painottuen.	muutamia suoria vuoroja tai vuoroja, joilla järjestetty vaihto	muutamia suoria vuoroja tai vuoroja, joilla järjestetty vaihto

*)Turku–Hki, Tre–Hki

Yllä mainittujen yhteyksien lisäksi kaikista maakuntakeskuksista tulisi olla yhteydet kansainvälisille lennoille siten, että matkat tärkeimpiin Euroopan kohteisiin voidaan tehdä ilman yöpymistä. Itä-Suomen maakunnista tulisi olla yhteydet Pietariin siten, että matka voidaan tehdä ilman yöpymistä.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16 (kirjaamo)
Helsinki

Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Puhelin
(09) 160 02

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi

kirjaamo@lvm.fi

Taulukko 2. Valtakunnallisen palvelutason laadulliset tekijät

Laadullinen tekijä	Kaikissa palvelutasoluokissa tavoiteltavat laadulliset tekijät	Huippu- ja kysyntää lisäävä lä tasolla lisäksi
Esteettömyys	Esteettömyys kaikilla matkaketuilla. Tarjotaan avustuspäalvelut ennalta ilmoitetuilla ase- milla/terminaaleissa EU-asetusten vaatimusten mu- kaisesti (linja-autoliikenteessä 1.3.2013 alkaen). Kaluston esteettömyys. Opastuksen jatkuvuus ja esteettömyys matkaketjujen solmupisteissä ja niiden palveluissa.	Kaikkien matkustajaryhmien tarpeet huomioon ottavan liittyn- tä- ja saattopysäköinnin järjes- täminen asemilla, terminaaleissa ja kaupunkiseutujen pikavuoro- pysäkeillä.
Turvallisuus	Terminaalien ja asemien aukioloaikojen sovittaminen liikennöintiaikoihin niin, että suojaisat, turvalliset ja esteettömät sisätilat ovat matkustajien käytettävissä etenkin vaihtojen yhteydessä. Kalusto on ehjää, turvallista ja siistiä. Matkustaja tuntee olonsa turvalliseksi. Yksin matkustavien lasten kulkeminen joukkoliiken- teessä on helppoa ja turvallista.	Matkustaja tuntee olonsa viih- tyisäksi ja turvalliseksi. Liikenteenharjoittajalla on tur- vallisuujohtamisjärjestelmä.
Täsmällisyys/ Luotettavuus	Vuorot liikennöivät aikataulun mukaisesti. Häiriötie- dotus matkustajille ennakkoivasti, viiveettä ja erityis- ryhmien tarpeet huomioiden, sisältäen vaihtoehtoiset reitit ja aikataulut.	Matkustajalla mahdollisuus saa- da henkilökohtainen mobiili-info häiriöistä ja poikkeusliikenteestä
Matkustaja- informaatio	Keskittetty aikataulu- ja reitti-info internetissä sisäl- täen hintatiedot ja tiedon esteettömyydestä ja avus- tuspäalveluista. Aikataulumonitorit terminaaleissa, matkakäseksissä ja asemilla. Infon tuotannossa huomioidaan erityisryhmien tarpeet.	Ajantasainen tieto vuorojen läh- tö- ja saapumisajoista termina- aleissa ja asemilla sekä tärkeim- millä pysäkeillä.
Lippu- järjestelmä	Yhteiskäyttöinen lippujärjestelmä ja lipun ostomah- dollisuus etukäteen koko matkaketjulle.	Yksilöllisiä lisäpalveluja tarjolla lisähintaan.
Matkaketjun toimivuus	Aikataulu- ja hintatiedot saatavissa koko matkaket- julle samasta tietolähteestä. Opastetut liittynät seu- dulliseen ja paikalliseen liikenteeseen. Asemilla ja terminaaleissa sekä valituilla pikavuoropysäkeillä liittytäpysäköinti ja saattopysäköintimahdollisuus. Taksipäalvelut saatavilla vaivatta terminaaleissa ja asemilla. Matkaketjut toimivat esteettömästi tai saa- tavilla on avustuspäalveluja.	Vaihdoton yhteys tai järjestetty vaihto terminaaleissa tai asemilla. Sujuva liittytä seudulliseen ja paikalliseen liikenteeseen, yh- teen sovitettu aikataulut.
Kalusto	Ympäristöystävällinen kalusto. Istuinmukavuus ja työskentelymahdollisuus huomioitu, matkatavaroien, polkupyörien ja liikkumisen apuvälineiden kulje- tusmahdollisuus sekä WC.	Istumapaikan varausmahdolli- suus, vaihtoehtoisia paikkoja (esim. työskentely, istuinväljyys)
Oheispäalvelut	Kuulutukset, yli 3 tunnin matkoilla lisäpalveluja	Sähköpistoke, internet, virvoke- myynti kulkuvälineessä ja ter- minaaleissa. Terminaaleissa ja matkakäseksissä kaupallisia palveluja, joiden aukioloajat on yhteen sovitettu liikennöintiaiko- jen kanssa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16 (kirjaa-
mo)
Helsinki

Postiosoite
PL 31

00023 Valtioneuvosto

Puhelin
(09) 160 02

www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi

kirjaamo@lvm.fi

VALITUSOSOITUS

Minne valitetaan (valitusviranomainen)

Liikenne- ja viestintäministeriön päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen**.

Miten valitus tehdään

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- liikenne- ja viestintäministeriön päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin muutosta haetaan ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vaatimuksensa tueksi vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamies ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus on liitettävä valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä (7.) päivänä kirjeen postituspäivästä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä, valituksen saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Miten valitus toimitetaan perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille korkeimpaan hallinto-oikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä viraston aukioloaikana.

Postiosoite:

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS

PL 180

00131 Helsinki

Käyntiosoite:

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS

Unioninkatu 16

00130 Helsinki

Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta eli korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

